

Nr 216.

Av herrar **Larsson** i Stockholm och **Nyberg**, om beredande av vidgad möjlighet för vissa skattskyldiga att erhålla skattebefrielse.

Gällande regler för existensminimum vid beskattningen innebär, att den skattskyldige formellt erhåller ett tillfälligt anstånd med skattebetalningen. Den skatt, för vars erläggande den skattskyldige genom beviljande av existensminimum erhållit anstånd, kommer ett senare år tillbaka som kvarstående skatt. Denna kan avskrivas om medel till skattens betalande saknas. Har den skattskyldige visst sparkapital, vilket inte behöver vara alltför stort, avskrivs enligt tillämpad praxis som regel inte skatten, utan denna förfaller till betalning, *även trots att den skattskyldige har samma låga inkomst som förut*. För att betala skatten tvingas den skattskyldige att ta av sitt kapital.

För äldre personer, som ofta endast har sin folkpension och eventuella företagspension att leva på, betyder de regler som gäller i fråga om beskattningen i många fall en svår ekonomisk belastning. Ett fall skall här relateras. Det gäller en person, som 1951 hade följande inkomster:

tjänstepension	kr. 1 742
folkpension	» 1 162
ränta å sparkapital	» 264
	<hr/>
Summa inkomster	kr. 3 168

Hans sparkapital var 8 400 kr.

Han beviljades befrielse från preliminär skatt med hänsyn till existensminimum. Den sålunda uppkomna kvarstående skatten avskrevs emellertid icke under hänvisning till att vederbörande hade »viss förmögenhet i form av bankomedel». Då inkomsten av lätt förståeliga skäl nått och jämnt förslår för de nödvändigaste levnadskostnaderna, måste vederbörande ta av sitt sparkapital för att betala skatten.

Ett annat fall, där omständigheterna är liknande, kan anföras. Vederbörandes sparkapital uppgick till 5 000 kr. Här gjordes införsel på tjänstepensionen för indrivning av den kvarstående skatten.

Det är ju mycket små skattebelopp det här rör sig om. För den enskilde är å andra sidan det inkomstbortfall, som skatten utgör, synnerligen kännbart. Att beskattningsreglerna i fall som dessa är till uppenbart förfång

för sparviljan torde stå klart. Man behöver endast göra det tankeexperimentet, att vederbörande hade förslösat sitt kapital, varigenom skatten med sannolikhet hade blivit avskriven, för att inse att beskattningsreglerna i fall som dessa liksom den praxis, som tillämpas med utgångspunkt från gällande regler, är olämpligt utformade.

Den ändring, som synes böra vidtagas, är att avskrivning av kvarstående skatt bör kunna ske, även då den skattskyldige äger visst mindre sparkapital eller annan förmögenhet. Var gränsen skall sättas torde få bli föremål för närmare prövning. I analogi med gällande regler för förmögenhetsbeskattningen kunde förslagsvis gränsen bestämmas till 50 000 kronor. Då ett sparkapital av denna storleksordning med nuvarande penningvärde behövs för att ge en önskvärd och behövlig ekonomisk trygghet för ålderdomen, kan denna gräns inte anses oskäligt hög. För äkta makar bör med hänsyn till att de behöver ett större kapital än en ensamstående gränsen sättas något högre.

Även om skattereglernas utformning i och för sig skulle ge utrymme för en mera generös tillämpning, torde det dock vara nödvändigt med ändring i författningarna, så att en ändrad praxis kan vinnas.

Den utredning som här föreslås torde lämpligtvis kunna ske genom 1950 års skattelagssakkunniga.

Med stöd av det här anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning och förslag om ändring i gällande skatteregler i syfte att skattskyldig med mycket låg inkomst må erhålla befrielse från skyldigheten att erlægga skatt, även i det fall vederbörande äger visst mindre sparkapital eller annan förmögenhet.

Stockholm den 27 januari 1953.

Martin Larsson.

Olaus Nyberg.